

De Ontwikkeling van gevorderde leesvaardigheden: Een Onderzoek naar Normalisatie en Compensatie bij Kinderen met een Familiair Risico op Dyslexie.

Gepubliceerd: 16-05-2012 Laatste bijgewerkt: 30-04-2024

Ons hoofddoel is om te onderzoeken of en hoe gevorderde leesvaardigheden zoals het lezen van teksten en begrijpend lezen ontwikkeld worden door kinderen met een erfelijk risico op dyslexie in vergelijking met een controlegroep. Verder willen we ook...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON37633

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Normalisatie en Compensatie bij Kinderen met een Risico op Dyslexie

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

Dyslexie, Specifieke Leesstoornis, Woordblindheid

Aandoening

dyslexie

Betreft onderzoek met
Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Rijksuniversiteit Groningen
Overige ondersteuning: NWO

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Dyslexie, EEG, Lezen, Longitudinaal design

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

- Gedragsmetingen (reactietijden en accuraatheid) van leesvaardigheden zoals begrijpend lezen en het lezen van teksten, spelling, vocabulaire en aandacht.
- Metingen van hersenactiviteit tijdens een fonologische, orthografische en semantische taak.

Secundaire uitkomstmaten

Er is data beschikbaar van eerder onderzoek bij dezelfde kinderen waaraan de resultaten van het huidige onderzoek kunnen worden gelinkt.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Lezen is tegenwoordig een erg belangrijke vaardigheid. Voor vijf procent van alle mensen is dit echter een vaardigheid die zeer moeilijk te leren is. Deze groep met kinderen krijgt vaak de diagnose dyslexie. Ze hebben hardnekkige problemen met het decoderen van woorden van letters naar klanken, ondanks dat ze een normale intelligentie en scholing hebben. Dyslexie is gedeeltelijk genetisch bepaald, kinderen met een ouder die dyslexie heeft hebben een risico van 30-60 % dat ze zelf ook dyslexie zullen ontwikkelen. Het is gevonden in eerder onderzoek dat kinderen en volwassenen met dyslexie andere patronen van hersenactiviteit hebben in vergelijking tot een controlegroep zonder dyslexie. Sommige kinderen met dyslexie hebben naast woord-lees problemen ook problemen

met begrippeend lezen en het lezen van teksten. Tevens is het leesniveau wat kinderen met dyslexie behalen erg variabel. Er is relatief weinig onderzoek wat heeft gekeken naar de verschillende uitkomsten van dyslexie. Het huidige onderzoek heeft als doel dit te veranderen door patronen van hersenactiviteit te linken aan gevorderde leesvaardigheden en aan eerder verzamelde data van het langlopend onderzoek dyslexie.

Doel van het onderzoek

Ons hoofddoel is om te onderzoeken of en hoe gevorderde leesvaardigheden zoals het lezen van teksten en begrippeend lezen ontwikkeld worden door kinderen met een erfelijk risico op dyslexie in vergelijking met een controlegroep. Verder willen we ook onderzoeken of kinderen met een risico op dyslexie, maar die geen dyslexie hebben, kwantitatief of kwalitatief verschillen van kinderen die wel dyslexie hebben ontwikkeld. Daarnaast willen we weten of er normalisatie of compensatie heeft plaatsgevonden bij de goed lezende kinderen met een risico door hen te vergelijken met een controlegroep zonder risico en zonder dyslexie.

Onderzoeksopzet

Een quasi-experimentele onderzoeksopzet zal gebruikt worden. Kinderen met een erfelijk risico op dyslexie worden vergeleken met kinderen in een controle groep, en binnen de groep met een risico wordt een vergelijking gemaakt tussen kinderen met en zonder dyslexie.

Inschatting van belasting en risico

De kinderen en hun ouders worden uitgenodigd voor twee dagdelen op het Neuro Imaging Center Groningen. De ouders mogen kiezen of het onderzoek op een of twee dagen plaatvind. Tijdens een 90 tot 120 minuten durende sessie worden de gedragsmetingen gedaan, en tijdens nog zo'n sessie wordt de EEG taak afgenomen terwijl de kinderen een beslissingstaak moeten doen. Daarnaast maken de kinderen thuis een digitale test die begrippeend lezen, luistervaardigheden en vocabulaire meet wanneer ze in eind groep 8 zitten. Het EEG en gedragsonderzoek brengen geen risico's met zich mee voor de proefpersonen.

Contactpersonen

Publiek

Rijksuniversiteit Groningen

P.O. Box 716

9700 AS Groningen
NL

Wetenschappelijk

Rijksuniversiteit Groningen

P.O. Box 716
9700 AS Groningen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)
Adolescenten (16-17 jaar)
Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Kinderen die hebben meegedaan aan het langlopen onderzoek dyslexie (niet voor de pilot)
- Kinderen die naar het regulier basisonderwijs gaan
- Toestemmingsverklaring van ouders
- Toestemmingsverklaring van kind indien het kind ouder dan 12 is

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Gehoor- of visus problemen die niet gecorrigeerd zijn.
- Hersenbeschadiging
- Wanneer kinderen alleen lenzen hebben en geen vervangende bril kunnen ze niet meedoen aan het EEG deel van de studie
- Ernstige psychologische of gezondheidsproblemen

- IQ < 85 (vastgesteld tijdens eerder onderzoek)
- Ernstige taalontwikkelingsproblemen (vastgesteld tijdens eerder onderzoek)

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	14-08-2012
Aantal proefpersonen:	80
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	16-05-2012
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL39988.042.12